

Grupa I „Biedronki”.

Realizacja treści programowych w miesiącu październiku.

Tematy kompleksowe.

1. Jesteśmy bezpieczni.
2. Jesień w sadzie.
3. Smaczne warzywa.
4. Jaki jestem?

Cele operacyjne.

>Dz. wie, któredy mogą chodzić piesi, gdzie jeżdżą. auta, wypowiada się na bliski dziecku temat, rozpoznaje i nazywa odgłosy pojazdów. Wymienia wyrazy związane z ruchem ulicznym, dzieli je na sylaby. słucha wiersza, wyszukuje i wskazuje na ilustracji elementy związane z ruchem drogowym. Wie kto to jest pan policjant, zna swoje imię i nazwisko.

>Dz. prawidłowo wskazuje części ciała, powtarza tekst wyliczanki.

>Dz. zna kolory: czerwony, żółty i zielony; prawidłowo posługuje się pojęciami: na górze , na dole.

>Dz. nakleja paski papieru, dorysowuje do koła dowolne elementy, nazywa wytwór swojej pracy, maluje palcem określoną powierzchnię. Wypełnia ograniczoną płaszczyznę kawałeczkami papieru. odbija liście kapusty..

>Dz. zna zasady funkcjonowania w grupie, aby czuć się bezpiecznie, potrafi używać zwrotów grzecznościowych.

>Dz. koduje i odkodowuje symbole poprzez reagowanie na sygnał słowny, słowno-wizualny i wizualny.

>Dz. prawidłowo reaguje na sygnały słowne i wzrokowe; czerpie radość z aktywności fizycznej.

>Dz. wie, jak ważne dla naszego zdrowia jest jedzenie warzyw i owoców, zna je i nazywa. Rozpoznaje warzywa i owoce po dotyku.

>Dz. zadaje i odpowiada na pytania.

>Dz. powtarza tekst wiersza naśladowując pewne słowa ruchami.

>Dz. wyraża muzykę ruchem, wypowiada się na temat treści piosenki, śpiewa refren.

Reaguje na dźwięk bębna, uczestniczy w zabawie, śpiewa refren piosenki, rytmizuje nazwy owoców i warzyw.

>Dz. potrafi dmuchać na paski kolorowej bibuły.

>Dz. rytmizuje tekst klaszcząc, tupiąc z różnym natężeniem głosu.

>Dz. zna wizytówkę z własnym imieniem, porównuje litery znajdujące się na wizytówce jego i nauczyciela.

>Dz. prawidłowo posługuje się pojęciami *mały*, używa określeń *wysoko*, *nisko*, prawidłowo posługuje się pojęciami: na górze, na dole. Liczy w zakresie czterech lub w dowolnym dla niego zakresie. Porównuje liczbę owoców w zbiorach.

- >Dz. wypowiada się na temat obrazka, potrafi się skupić i zapamiętać co na nim jest przedstawione.
- >Dz. nazywa i naśladuje miny na obrazku, próbuje nazywać emocje.
- >Dz. korzysta z urządzeń w ogrodzie, obserwuje przyrodę.
- >Dz. wypowiada się na temat jabłka, określa jego położenie prawidłowo używając przyimków /na, pod, obok/..
- >Dz. powtarza tekst wierszyka, łączy kropki otrzymując określony kształt oraz go koloruje.
- >Dz. lepi jabłuszko z masy solnej.
- >Dz. podejmuje swobodne zabawy w sali.

Pierwsze lata przedszkolne, to okres doskonalenia się funkcji, czynności i umiejętności opanowanych przez dzieci w okresie wcześniejszym. Rozwój dzieci i procesy doskonalenia charakteryzują się dużym dynamizmem - tak, że można jedynie podać orientacyjne normy rozwojowe. Omawiając zachowania i umiejętności typowe dla omawianego wieku podkreślam te, które są zawarte w arkuszach obserwacyjnych. Mam nadzieję, że ułatwi to obserwacje dzieci podczas różnych zajęć i pomoże zauważyć, co jest typowe dla obserwowanego dziecka.

Sprawność ruchowa - duża motoryka.

Dzieci mają już zautomatyzowane chodzenie, są ruchliwe, kucają, wstają, utrzymując równowagę, sprawnie biegają, skaczą na obu nogach w miejscu, często zmieniają rodzaj ruchów, lubią zabawy ruchowe w kole – ruchy nie są jeszcze dobrze skoordynowane. Kopiają piłkę z rozbiegu, nie utrzymując jeszcze odpowiedniego kierunku. Wchodzą i schodzą po schodach z reguły już naprzemiennie, ale czasem jeszcze trzymają się poręczy – lubią tę czynność /niektóre wchodzą lub schodzą dostawnie/. Potrafią już jeździć na rowerku z bocznymi kółkami, odpychają się nogami, siedząc na samochodziku. Same huśtają się na huśtawce wagowej /podpartej w środku/, lubią być huśtane na wiszącej huśtawce.

Czynności samoobsługowe - sprawność rąk / mała motoryka/.

Dzieci potrafią już pić samodzielnie z kubka, raczej nie rozlewając płynu, piją przez słomkę, jedzą zupełnie łyżką, trzymając ją pełną garścią, czasami jeszcze zmęczone – proszą o pomoc; myją ręce i buzię /szywno, niezgrabnie/, wycierają je raczej niestarannie. Potrafią samodzielnie się rozebrać /luźne ubranka, szczególnie bluzki/, czasem proszą o pomoc. Potrafią założyć: bieliznę, luźne bluzki, spodnie, spódniczkę /zdarza się tył na przód, na lewą stronę itp./, wkładają buty, nie zawsze prawidłowo /mylą prawo – lewo/. Radzą sobie w toalecie, czasem proszą o pomoc, wycierają buzię po jedzeniu, sprzątaję talerze itp.

Manipulacja i czynność rysowania - sprawność rąk / mała motoryka/.

Trzylatki chętnie bawią się w piaskownicy – przesypują piasek, kopią, rzucają piaskiem, obserwując skutki działania, bawią się plasteliną – uklepują ją, robią kulki, placuszki, wałeczki, lubią bawić się klockami, jeszcze wolą burzyć zbudowane przez kogoś budowle, ale potrafią ułożyć wieżę z około 10–12 klocków. Dzieci trzymają jeszcze ołówek, kredki pełną garścią, chętnie bazgrzą, rysują linie pionowe, poziome, potrafią narysować wg pokazanego wzoru koło /może być krzywe, nie do końca domknięte, ale narysowane jedną linią/, krzyżyk. Zachęcane do kolorowania zwykle kolorują obrazki jedną kredką, niezgrabnie, wychodząc poza kontury, szybko męczą się.

Spostrzeganie wzrokowe.

Dzieci chętnie i w skupieniu oglądają obrazki w książce, mówią o nich; potrafią rozpoznać wg wzoru figury lub klocki: koło, kwadrat, trójkąt, patrząc na obrazek opisują go wymieniając 5–10 elementów. Dzieci w tym wieku potrafią spostrzec i wskazać kilka różnic między podobnymi obrazkami; patrząc na układane przez nas wzory potrafią ułożyć z patyczków wg wzoru takie same /domek ze spadzistym dachem, dwa trójkąty przylegające do siebie podstawami, a trzeci między nimi podstawą do góry, romb/. Są spostrzegawcze, mówią, co zauważyły, komentują to, są ciekawe.

Spostrzeganie słuchowe - funkcje słuchowo-językowe.

Dzieci słuchają poleceń, wskazówek, informacji – rozumieją je. Potrafią uważnie słuchać przez 5–10 minut opowiadań, czytanej książeczki; mówią, o czym lub o kim było opowiadanie i co się wydarzyło, rozumieją używane słowa i w opowiadaniu powtarzają je. Trzylatki potrafią chodzić w rytm śpiewanej piosenki lub melodii /zabawy w kole/, uderzając rączką lub pałeczką w stół, odtwarzają także proste rytmy, które my wystukamy. Dzieci dość szybko uczą się krótkich wierszyków i powtarzają je.

Mowa - funkcje słuchowo-językowe.

Wśród dzieci trzyletnich zachodzą duże różnice w zakresie rozwoju mowy – niektóre z nich mówią zrozumiale, swobodnie i dużo, inne zaś dopiero zaczynają mówić. Te ostatnie dość szybko wyrównują opóźnienia, m.in. dzięki naśladowaniu innych dzieci. Są dzieci mówią jeszcze niezbyt wyraźnie /tzw. mowa dziecięca/, ale mają do tego prawo i w trakcie dalszego rozwoju samoistnie wymowa ich poprawi się. Nie dotyczy to jednak tych dzieci, u których wymowa dodatkowo jest zniekształcana przez wadliwy układ narządów artykulacyjnych. Powinny być jak najwcześniej objęte opieką logopedyczną /często zniekształcenia wymowy skutkują wolniejszym rozwojem procesów myślenia/. Niektóre z nich /seplenią, szeplenią, nie wymawiają „r” /mając prawidłowy układ narządów artykulacyjnych. Najczęściej porozumiewają się za pomocą zdań, popełniając jeszcze wiele błędów gramatycznych /np. mylą końcówki czasowników związane z płcią dziecka/ – np. chłopiec mówi: *zjadłam*, itp./.

Dzieci opisują obrazek przy pomocy kilku wyrazów lub kilku prostych zdań. Na tyle

mają rozwiniętą mowę, że rozumieją treść złożonych poleceń /np. *schowaj samochód, przynieś książkę o kotku z półki, a potem umyj ręce, bo będzie już obiad*/. Mowa dzieci jest jeszcze „egocentryczna” – dzieci mówią do siebie w trakcie zabaw dowolnych, taka mowa, to „głośne myślenie” lub dialog z rówieśnikiem „z wyobraźni” /częste u dzieci wrażliwych i inteligentnych/. Dzieci mają już tak rozwinięty zasób słownika, że potrafią na polecenie nazywać pokazywane obrazki /rzeczy, zwierzęta, rośliny itp./, przedstawione na nich czynności oraz opisać je, wymieniając ich wielkość, barwę, cechy itp.

U dzieci o tak rozwiniętej mowie szybko kształtuje się myślenie słowne, można także łatwo nimi kierować na zajęciach przy pomocy instrukcji słownej, szybko też przyswajają nowe, słownie podane informacje.

Myślenie.

Dziecko powyżej 3 lat wykonuje już czynności umysłowe wewnętrzne, oparte na materiale wyobrazeniowym, a dokonuje ich w sytuacjach konkretnych /myślenie konkretno-wyobrażeniowe/. Określona sytuacja aktualizuje ślady pamięciowe poprzednich doświadczeń i informacji, dziecko operuje nimi w myśli, a gotowy efekt myślowy stosuje w praktyce. Jak podano wyżej, układ nerwowy powinien osiągnąć już taką dojrzałość, aby operować informacjami, a dziecko powinno mieć odpowiednią ilość informacji.

Trzylatek potrafi więc znać i rozumieć przeciwieństwa typu: (*dokończ...*) *nocą świeci księżyc, a w dzień...* ; *rano jemy śniadanie, a wieczorem ...* ; *ptak lata, a ryba* itd. Powinien zrozumieć treść trzech obrazków i ułożyć z nich logiczną historyjkę /wnioskowanie/; powinien rozumieć często spotykane jednostkowe pojęcia /słowa/ tak, by móc je zdefiniować, powiedzieć, co to jest (dzieci w wieku około 3 lat „definiują” jeszcze „przez użytek”, przez podanie funkcji np. **but – do chodzenia, krzesło – do siedzenia; kot – pije mleko** itd., jeżeli dziecko definiuje przez tautologię, tzn. to samo przez to samo np. *ołówek, to taki ołówek* , to nie jest to wystarczające dla dzieci powyżej 3 lat/. Dzieci na tyle rozumieją już różne sytuacje i warunki życia, że potrafią uzasadnić np., dlaczego trzeba jeść, jak i dlaczego trzeba ubierać się latem i zimą itp. Dzieci mają już tak wiele informacji, że zaczynają je grupować w umyśle, umieją syntetyzować, w odpowiednie grupy na zasadzie skojarzeń. Rzeczy podobne do siebie i rzeczy różniące się, np. potrafią wskazać, które rysunki pasują do siebie, a które nie /kilka prób/; zastanawiają się i próbują myśleć w sposób przyczynowo-skutkowy, np. potrafią powiedzieć, dlaczego płacze dziecko, które się przewróciło /próbują wyjaśniać inne, podobne sytuacje w trakcie rozmów typu: *dlaczego ktoś jest smutny, dlaczego ktoś cieszy się* itp./.

Matematyka - myślenie matematyczne.

Myślenie i umiejętności matematyczne są w dużym stopniu uwarunkowane środowiskowo. Wśród trzylatków zatem, mogą znaleźć się dzieci, które nie umieją liczyć, jak i takie, które nie tylko liczą kolejno w granicach 10.

Zwykle w domach obchodzi się uroczyście urodziny dziecka, więc większość dzieci wie, ile, ile ma lat i potrafi albo tyle razy klasnąć, albo pokazać na palcach. Dzieci potrafią podać na polecenie określoną liczbę klocków, klocków – dwa, trzy /lub więcej/. Trzylatki wzrokowo potrafią ocenić i wskazać, na której kupce jest więcej, a na której mniej np. klocków. Dzieci zaczynają rozumieć także

symbole, znają więc swój znaczek w szatni i znaczki przynajmniej dwojga innych dzieci.

Emocje i funkcjonowanie w grupie

Dzieci kierują się w swoim działaniu głównie emocjami. U trzylatków są one: gwałtowne, silne, krótkotrwałe i labilne /zmiennie: dzieci przechodzą ze śmiechu w płacz i odwrotnie/. Dzieci są niezwykle spontaniczne, ponieważ nie mogą jeszcze kontrolować ekspresji emocji. Ponadto wiek około 3 lat charakteryzuje się: okresem przekory u dzieci – jest to sygnał, że kształtuje się u nich poczucie „Ja”; manifestują to dążeniem do samodzielności i decydowania o sobie /*ja sam, ja chcę, ja nie chcę*/; nasze reakcje: **możesz jeść tą łyżką, lub tą; możesz kolorować tą kredką, lub tą**, dają im możliwość podejmowania decyzji i znacząco zmniejszą wybuchy złości, okresem nadmiernych lęków, /nocnych, lęków przed zwierzętami, przed niektórymi ludźmi itp./ spowodowanych rozwojem wyobraźni i odkryciem, że „świat jest tak nieznan, a ja tak niewiele wiem”! – zaspokajanie potrzeby bezpieczeństwa zmniejsza lęki /przytulenie dziecka, nie zmuszanie do obcowania z tym, czego się boi, kojarzenie przedmiotu lęku z czymś przyjemnym, np. z kawałkiem czekolady itp. zmniejszy lęk, płaczliwość itp./. Te trudne okresy rozwojowe trwają u dziecka od około 2 do około 4 miesięcy, potem dziecko z nich wyrasta.

Cechy charakterystyczne procesów emocjonalnych zależą z jednej strony od właściwości układu nerwowego /dzieci nadwrażliwe emocjonalnie zwykle mają słabszy układ nerwowy/ albo od doświadczeń rodzinnych.

Emocje i funkcjonowanie w grupie są ze sobą sprzężone, dlatego oceniamy je wspólnie. Dziecko trzyletnie po pewnym czasie przebywania w przedszkolu rzadko płacze po rozstaniu się z rodzicami; gdy znajdzie się już z innymi dziećmi jest raczej pogodne, zaciekawione zajęciami i zabawą. Dość szybko uczy się zasad obowiązujących w przedszkolu i zazwyczaj podporządkowuje się poleceniom nauczyciela. Trzylatki są jeszcze indywidualistami, dlatego im są młodsze, tym częściej bawią się obok siebie, zabierają sobie zabawki. Nie mają jeszcze treningu w pokonywaniu trudności, są niecierpliwie, czasem płaczą lub złością się przy trudnościach. Mają już rozwiniętą wyobraźnię, zaczynają planować zabawy i czasem inicjują zabawy z dziećmi.

PIOSENKI

„JESTEM SOBIE PRZEDSZKOLACZEK”.

Jestem sobie przedszkolaczk,
Nie grymaszę i nie płaczę,
Na bębenku marsza gram,
Ram tam tam, ram tam tam.
Mamy tu zabawek wiele,
Razem bawić się weselej,
Bo kolegów dobrych mam,
Ram tam tam, ram tam tam.
Mamy klocki, kredki, farby,
To są nasze wspólne skarby,
Bardzo dobrze tutaj nam,

Ram tam tam, ram tam tam.
Kto jest beksą i mazgajem,
Ten się do nas nie nadaje,
Niechaj w domu siedzi sam,
Ram tam tam, ram tam tam.

DO PRZEDSZKOLA IDZIE MAŁUCH.

Do przedszkola idzie maluch
tup, tup, tup, tup.
Wszyscy dziś malucha chwalą
tup, tup, tup, tup.
Zna wierszyki i piosenki
la, la, la, la.
Zawsze chodzi uśmiechnięty
la, la, la, la.
Podskakują razem dzieci
hop, hop, hop, hop.
Bo tu bawią się najlepiej
hop, hop, hop, hop.

WIERSZ

„Uśmiechnięte buzie”.

Kropk, kropka
kresk, kreska
okrągłe kóteczko.
Buzie mamy uśmiechnięte,
jak złote słoneczko.

